

Met gestolen joodse diamanten uit Holland

Piloot generalleutnant Adolf Galland

Bron: Der Spiegel, 4 november 1958

De archivaris Hans van der Leeuw, onderzoeker bij het Nederlandse 'Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie', stuitte in de 'Congressional Library' in Washington op een spoor van door de Duitsers gestolen goederen uit particulier Nederlands bezit, dat leidde naar de plek waar men het laatst zou vermoeden: de oorlogssieraden, waarmee Hitler de dappersten van zijn Wehrmacht versierde.

Documentenverzamelaar van der Leeuw ontdekte brieven die afkomstig waren uit het huis van de Führer-architect Troost, die ooit het 'Huis van de Duitse Kunst' in München en andere partijmonumenten ontwierp.

De brieven die Van der Leeuw met bijzondere ijver bestudeerde, zijn niet geschreven door architect Troost,

maar door diens weduwe Gerdy. Deze weduwe Troost, die Hitler met haar eigen artistieke talenten had gediend, kreeg de eervolle taak oorlogssieraden te maken.

Mevrouw Troost schetste niet alleen de artistieke ontwerpen, zij regisseerde ook de productie. Ze stuurde de facturen van de goudsmid Wandinger, de boekbinder Frieda Thiersch en de graficus Franziska Kobell over het productiewerk aan het Reichsmarschall-insigne - "evenals mijn honoraria voor het Reichsmarschall-certificaat en cassette voor een vriendelijke verzending" naar de Berlijnse autoriteiten.

Het werk, zo schreef Gerdy Troost, vereiste "een maximale zelfopofferende inzet" van alle betrokkenen." Toen ze zich daadwerkelijk klaarmaakten voor de 50ste verjaardag van de Reichsmarschall en naar het Führerhoofdkwartier kwamen, was de Führer vol vreugde en enthousiasme en vertelde me aan de telefoon dat het certificaat en de cassette de mooiste documenten uit de wereldgeschiedenis waren."

Gevechtspiloot Adolf Galland haalde uit het atelier van weduwe Troost een cassette die net zo mooi en van wereldhistorische betekenis was. Gallands memoires leverden de archivaris van der Leeuw ook het laatste bewijsstuk op dat Gerdy Troost de diamanten van Nederlandse joden verwerkte.

Galland: 'Hoe ik aan de diamanten kwam (voor het Ridderkruis met eikenbladeren en zwaarden) is een verhaal op zich.' Hitler had ze net om zijn nek gehangen toen Göring wilde weten: 'Zeg me, dit zijn de diamanten die de Führer heeft je dat gegeven? Geef dat ding eens hier.'

Galland bericht: „Ik legde mijn mes en vork opzij en begon, onder de geïnteresseerde blikken van de gasten aan tafel, het Ridderkruis van mijn nek te verwijderen. Normaal gesproken werd het zwart-wit-rode lint onder de kraag vastgemaakt met drukknopen. Dit bleek echter onpraktisch en we waren overgestapt op het vastmaken ervan met een elastische band, waarvoor een dameskousenband het meest praktisch

bleek te zijn en onder ons, jachtpiloten, wijdverspreid werd gebruikt.”

De opgewektheid verdween en Göring klaagde: “Nee, dat zijn helemaal geen diamanten. Dit zijn splinters, echt waardeloze, ellendige splinters. De Führer liet dit in zijn hoofd praten. Hij weet echt iets van kanonnen, slagschepen en tanks, maar hij heeft geen idee van diamanten. Let op, Galland, ik zal er een paar voor je laten maken. Je zou verbaasd moeten zijn. Ik heb nog een kleine reserve.”

Galland: “Hij (Göring) nam het eerste exemplaar mee terwijl ik mijn Ridderkruis aan een paperclip bevestigde. Even later kreeg ik de opdracht om naar Göring in Karinhall te gaan. De diamanten werden speciaal gezet door zijn hofjuwelier. Göring was zo gelukkig als een kind. Onwillekeurig dacht ik aan de uitwisseling van mijn Spaanse kruis, waarbij hij het gouden kruis in zijn zak had laten verdwijnen nadat hij het kruis met diamanten op mijn borst had geprikt. Maar ik had het fout.”

Göring hield beide diamanten kruisen omhoog: 'Kijk, dit zijn Führer-diamanten. En dit zijn Reichsmarschall-diamanten. Merk je het verschil? Wie weet hier iets over diamanten?’

Galland had het dubbele aantal diamanten toen Hitler hem opriep: "Galland, ik ben nu in een positie om je de definitieve versie van de hoogste Duitse onderscheiding voor moed te overhandigen. Wat je tot nu toe draagt is slechts een tussenversie."

Blauw leer, massief goud

Galland: "Ik was bang, omdat ik bij deze gelegenheid nietsvermoedend de diamanten van Reichsmarschall droeg. Blijkbaar had Göring hem niet laten weten dat hij al een nieuwe voor mij had laten maken. Het werd zelfs nog gênanter toen Hitler mij ook vroeg om hem mijn onderscheiding te laten zien. De kousenband van de dame had hij niet opgemerkt, maar nu bleek dat ik een heel andere medaille droeg dan degene die hij mij had omgehangen."

Hitler merkte niets. Hij vergeleek het meesterwerk van Görings hofjuwelier met het dubbelstuk dat hij had besteld. Tegen Galland: "Nou, merk je het verschil? Deze (de diamanten van Göring) zijn splinters, en deze (de definitieve versie) zijn echte diamanten."

Galland in zijn memoires: "Hij had echt geen idee van diamanten. Maar ik heb de prijs nu drie keer gewonnen." Adolf Hitler overtrof echter de diamantkenner Hermann Göring, die als de minnares van een prins door sieraden en stenen snuffelde, door bij Gerdy Troost een handgeschilderd onderscheidingscertificaat en een pompeuze certificaatcassette voor Adolf Galland te bestellen.

Galland: "Het onderscheidingscertificaat zat - in een buitengewoon smaakvolle uitvoering - in een doos ter grootte van een atlas, gemaakt van blauw leer, versierd met klassieke ornamenten en een groot nationaal embleem van massief goud. En om het kruis dat de adelaar in zijn klauwen hield, waren een indrukwekkend aantal indrukwekkende diamanten gezet."

De aanzienlijke diamanten - zoals de Nederlandse archivaris von der Leeuw ontdekte toen hij de Troost-brieven in Washington doorbladerde - waren door de "Einsatzstab Reichsleiter Rosenberg" van Nederlandse joden gestolen en naar het partijhoofdkwartier in München gebracht.

Maar Adolf Galland, voormalig inspecteur van Duitse jachtpiloten, kan niet meer beschikken over deze cassettediamanten die Adolf Hitler ooit aan hem overhandigde. Het werd oorlogsbuit toen Sovjetsoldaten in 1945 deze door de Duitsers uit Nederlands privébezit onvreemde diamanten in deze doos van blauw leer meenamen.